

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési ára:

Negyedévre 1 pengő 60 fillér

Száma: 16 fillér.

Szerkesztőségi 88, kiadóhivatali telefon sz. 67.

Uj Európa

születését hirdetik. Uj eszme-áramlatok formálják át a régi világot és embermilliók lelkében kelteneek viszhangot, akik annyi idő óta várnak valami újat, szebbet, jobbat az évtizedes bajok, gondok után.

Mert az ember, az emberek milliói mindig a saját szempontjukból néznek minden apró és nagy eseményt. Az én keresi az utai kifelé abból a rettenetes zagyvaságból, amit a világháború után zúditottak az emberiségre, béke néven. Sokat szenvedett nemzetek és emberek állanak egy régi elkorhadt rendszer sírgödre körül, de a szemükben felcsillanó könny nem a szomorúságé, hanem a reményé, hogy a sokat hirdetett új világ, új élet, úgy valósul meg, hogy abból ezeknek a szürkére kopott nemzeteknek és embertömegeknek lesz boldogabb, emberibb korszaka.

Mi magyarok kétszeresen figyelünk fel a vajudó új Európára. Várjuk tőle igaz tulajdonunkat, a régi magyar határokat és velük elszakított magyar testvéreinket. Bizalommal tekintünk a jövő elé, mert az új rendezés csak akkor lesz igazán századokra felépülő békének az alapja, ha minden nemzet a maga történelmi helyén és teljes nemzeti egységében illeszkedhet be az újkorszakba. Csak így tud majd dolgozni és csak így lehet értékes tagja annak a nagy kontinentális közösségnek, amelyen a jobb, egymást megbecsülő és egymást kiegészítő életet hirdetik.

A másik okunk a reménykedésre a már is megindult folyamat, a tömegek szociális jólétének kiépítésére. Nem részletekkel, hanem teljes átrendezéssel. Nem mozaik-szerűen összerakott csillogó fényű jótékonykodást várunk,

hanem olyan gazdasági és társadalmi rendszert, amely a munka értékelésén alapulva megbecsüli és eltartja a munkást. Csak akkor lesz a nemzet egységes tömb, köszikla, amelyen felépülhetnek az új magyar évszázadok.

Mi hisszük, hogy mindazok, akik tervezik, rendezik

az új Európát és azok is, akik hivatva vannak a nemzetben belül az új életet ki-formálni, tudják, érzik felelősségük nagy súlyát s teljes és maradéknélküli átrendezéssel keresik és megtalálják az új és tisztább erkölcsön felépült, igaz krisztusi, szebb és boldogabb jövőt.

is, akik egyébként fejlettebb kultúrfokon vannak, eszerint élnek is, de — minden bizonnyal — szintén a megfelelő propaganda hiánya miatt, talán évente egyszer sem fürdenek.

Az egyik oka ennek az, hogy — a gazdák szerint — nem érnek rá. Nyáron annyira tele vannak munkával, hogy nem marad idő gondolni sem a fürdőre. Erre a válaszra egyrészt rámutatunk arra, hogy

igenis vasárnap van idő erre is, de utalunk arra is, hogy néha félórát töltenek el pld. az átkelésnél, hát miért ne lehetne egyszer félórát fürdőre is szakítani?

Nem is említve az u. n. sokacrévi átkelést, ahol olykor órákat kell várni, amíg egy-egy csónak átindul a másik oldalra.

És ezalatt a várakozási idő alatt senkinek sem jutna, még a legforróbb nyáron sem eszébe, hogy megfürödjön.

A másik baj a gazdák legnagyobb részénél az, hogy egyszerűen megszólnák azt, aki esetleg uszónadrágban nekiállna fürdeni. Ha az intelligensebbje, mégis kimenne egyszer a Dunára fürdeni, igen sokat kellene neki hallgatni aztán a szomszéd-asszonyok nyelvével.

Ezt a mentalitást meg kell előbb utóbb törni.

Nagyon ajánlanánk, ha a téli előadások során ilyen előadásokat tartanának a különféle egyesületekben, mert nagyon fontos ez a jelen és a jövő generációja érdekében.

Ide tartozik végül az is, hogy a fejlődő városnak téli fürdőzési lehetőséget kell biztosítani. A meglévő igen kicsi és csak kád-fürdő. Egy gőzfürdő nagyon el kellene Mohácson s egy bizonyos, hogy megfelelő vizűny, a Duna, a többihez aztán megfelelő jóakarattal kell. Úgy tudjuk, hogy az uszósport részére vannak tervek, talán ezeket lehetne úgy megoldani, hogy egy nagyobb fürdőt is építhessünk a város közönsége részére.

— **Házassági kölcsönök.** A kormány a most letárgyalat család-
védelmi törvény kibővítésével, országosan megszervezi a házassági kölcsönök rendszerét, amely kiegészítendő családalapítását fogja előmozdítani. Az idevonatkozó rendelkezések hamarosan nyilvánosságra kerülnek.

Közegészségügyi szempontok nagyobb szabású fürdőpropagandát követelnek.

A Duna mellett nem fürödnek az emberek. — A fürdés nem szórakozás, nem fényűzés, hanem egészség kérdése.

Az idei nyár ugyan csufosan megbukott a fürdés szempontjából, azonban mégis volt már jónéhány napsugaras, meleg napunk s akkor is kevés volt a fürdőző. Idézhetnénk az elmúlt éveket is, sőt azokat is, amikor rekord forgalom volt a Dunán s még mindig

meg kell állapítani, hogy aránylag nagyon kevés azok száma, akik rendszeresen fürödnek.

Szabadon való fürdés, a napfürdőzés, a parti fürdő egyébként sem tekint vissza valami nagy multra. Mi még emlékszünk, amikor mindössze 40—50 fürdőző lubickolt a Dunában, az emberek többi része árnyas lugasokban kvaterkázott és kártyázott.

Mindenesetre haladás történt azóta és fejlődés mutatkozik, azonban ez nem általános. Az emberek, különösen a vidékiek jórésze, még mindig fényűzést, szórakozást látnak a fürdőzésben, pedig ez egész egyszerűen egészség kérdése, majdnem olyan fontos, mint a napi rendes mosakodás.

Ha a fürdőzőkön végigtekintünk, legnagyobbbrészt az intelligenciát látjuk. Van már munkás, iparos réteg is közöttük, de nagyon kevés. Pedig

mennyire szüksége lenne a piszkos műhelyben, bűzös gyári levegőben egész héten dolgozó munkásnak, iparosnak a hetenként legalább egyszeri fürdőzés.

Mennyi betegséget lehetne így megelőzni s mennyivel

munkaképesebbé, ellenállóbbá válnának az emberek a rendszeres fürdőzés nyújtotta tisztálkodás folytán. Nem fogadjuk ma már el azt a védekezést, hogy a napszámos, a gyári munkás, az iparos nem ér rá fürdeni, mert nincs annyi ráérő ideje, mint az uraknak. A maximális munkaidő megállapítása óta minden ipar-
ágnak

marad annyi ideje, hogy akár naponta is, jó idő esetén megfürödhessen a Dunában, de legalább is hetenként kétszer-három-szor.

Az egész csak megfelelő propaganda hiányának tudható be, mert ezeket a rétegeket még nem tanították meg arra, hogy a fürdőzés mennyire egészséges és szükséges. Ma már azt sem lehet mondani, hogy pénz kérdése. A rendes partifürdő sem mondható drágának, más városokhoz képest, azonban, de

ott van az ingyen strand, ahol semmibe sem kerül a fürdő és úgy a város, mint az illelkes hatóságok örömmel látnák itt ezeket a szegényebb rétegeket fürdeni.

Itt a Duna mellett egyenesen neveléses, hogy nem fürdenek az emberek. A városnak kellene megfelelő propagandát indítani, bevonva az orvosokat, akik szívesen vállalkoznának télidején előadásokat tartani és meggyőzni az embereket arról, hogy egészségüknek, munkaképességüknek van szüksége a fürdőre.

Szándékosan hagyjuk utoljára a gazdákat mert ha iparost, munkást keveset is láttunk fürdeni, gazdát — egyet sem. Pedig ma már vannak intelligens gazdáink

A polgár

kinyitja újságját és ásit. Felületes közönnyel átfutja a vastagbetűs címeket és egykedvűen megállapítja, hogy nem történik semmi. Közben a németek újabb bombákat zúdítanak az angol kikötőkre, lelőnek néhány ellenséges repülő, ismét elsüllyesztenek egy hadihajót, ejtőernyőseik hisztériás rémületet okoznak a szigetországban, Franciaország kiábrándult arccal elfordul Angliától, mint a megsalt szerető a hűtlen kedvestől, Románia a „legjobb szomszéd” szerepére maszkirozza magát... Ez a világrengető hírekből befásult békes polgárt nem érdekli. Nem történik semmi — szerinte. Csak azt érzi, hogy meleg van, július van, drága a gyümölcs és nem mehet nyaralni. A szomszédot egy időre hazaengedték, este majd együtt snapszliknak a verandán, szódás bor mellett, félfüllel meghallgatják az esszonyok sopánkodását, hogy nem lehet befőzni, esetleg megvitatják egy halpaprikás eshetőségeit arra az időre, mikor majd lehet halat kapni és lefekvés előtt nagyokat hallgatnak.

Ez a valóság számára. A többi idegen neki, távoleső. Az a katalan, ahol most az új Európát főzik, nagyon messze van tőle, nem avatkozhat bele, nem mondhat véleményt, de nem is akar, nem is tudna Lesz, ahogy lesz. Csak ne volna annyi szunyog az idén — mondja, mint ahogy tavaly és két éve is mondta. — Sok volt az eső — feleli a szomszéd, éppen csak hogy mondjon valamit.

Igy társalognak, szokványos közhelyeket melegítenek fel, mert néha mondani is kell valamit. Csak éppen a lényegről nem beszélnek, arról, ami lelkük mélyén mindegyiküket foglalkoztatja. Valami van e nagy hallgatás mögött. Mindig az a fontos, amit az ember nem mond ki, csak ott vibrál legbensőbb énemben, a levegőben, akkor is, mikor azt mondom „több szódát kérek”, vagy „ma kellemes este van, jó ez a friss levegő a nagy meleg után.”

Egy nagy kérdőjelet hordunk magunkban mindannyian. A feleletől függ a sorsunk, az életünk, minden. Szeretnénk már túl lenni valamin, jó volna újra terveket szőni, prospektust kérni valami társas utazásra, kalkulálni, beosztani a két hét szabadságot, törleszteni a balatoni nyaralóra, a mienknél jobb pályára buzdítani a fiatalokat, fantáziánk ugrólécén átrepülni a jövőbe, mely mindig sokat ígérő, biztató. De nem lehet. A polgár nagyokat hallgat és ásit. Ott él benne a kérdőjel.

Vajjon mikor kap rá feleletet?

Miklóssy Lajos dr.

— **Ki kell függeszteni a legkisebb munkabérek.** A fennálló rendelkezések értelmében a legkisebb munkabérekéről szóló rendelkezést minden üzemben ki kell függeszteni. Felhívjuk az érdekeltek figyelmét erre a rendelkezésre, annál inkább, mert a közel jövőben ellenőrizni fogják ennek betartását s a mulasztók ellen eljárás indul.

Huszezer kaszavágás, 40 ezer derékszavárás: az arató egy napi munkája...

Új magyar kaszát találtak fel, amely megkönnyíti az aratást.

A magyar gazda legnagyobb munkaszaka az aratás, amely a gazda munkaerejének teljé igénybeveszi. Amíg ezelőtti ezt egyszerűen tudomásulvették, ma már tudományos kísérletek és vizsgálatok folynak ennek a nagy munkateljesítménynek megállapítására s ezek nyomán odáig is elértünk, hogy egy új eszközzel, az új magyar kaszával segítségére sietnek az aratóknak.

A vizsgálatok mindenekelőtt megállapították, hogy a magyar kaszálási rendszer alig fejlődött a sarlótól. Ugyanis a sarlóknak csak egy tökéletesebb formája a kasza, amelynél szintén előre kell hajolni, nagyot suhintani a kaszával, megemelni a lekaszált kalászokat. Napi 14 órát számítva.

egy arató munkás huszezer vágási csinál, tehát negyvenezer derékszavárást végez.

Hosszabb kaszálások után derék- és gyomorfájásokról panaszkodnak a kaszálók, mert a szívet, a vesét és a májat igen erősen igénybeveszi a mai kaszálási módszer.

Thomka Zoltán ny. ezredes végezte ezeket a tanulmányokat, aki végül is arra jött rá, hogy a hajlott testtartás és a rengeteg derékszavárás az okozója a túlzott energiafogyasztásnak. Ezeket kell tehát kiküszöbölni. Éppen ezért olyan kaszát szerkesztett, *amellyel egyenes felső testtel lehet kaszálni s a munkát nem a karok, a derék, hanem a test súlya, fordulata és lendülete végzik.*

Az új kaszálási módszernél a karok nem nyújtott, hanem félig behuzott állapotban dolgoznak, ami a munkát lényegesen megkönnyíti. A kasza vezetése sokkal biztosabb és a kasza amellett egyenletesebb tarlót csinál. A kaszás egyszerűbb és rövid mozdulatot csinál, a levágott rend mégis nagyobb.

Az új kaszálási módszert pár óra alatt meg lehet tanulni.

Fontos ujtás az is, hogy a kaszás a kacsot nem felső, hanem alsó fogással fogja. A rend kifordítása ezzel igen könnyűvé válik, míg a régi kaszálásnál éppen ez a fordítás járt a legtöbb energiavesztéssel.

Az új kaszát a mezőhegyesi, bábolnai birtokokon próbálták ki, ahol nemcsak az orvosok, a földmívelési miniszterium szakemberei, hanem

maguk az arató munkások is megállapították, hogy a Thomka kasza a gyakorlatban kiválóan bevált.

Hálálkodva mondták Thomka ezredesnek, hogy soha ilyen könnyen, soha ilyen kevés fáradtsággal nem végeztek még aratást.

A kaszások állítása szerint az új kaszálási módszerrel végzett

munkánál, az általános munkateljesítmény is nagyobb. Egy kat. holdat három órával gyorsabban arattak le, mint a rendes kaszával, ugyanakkor a fáradság érzése nem volt nagyobb, sőt kisebb.

Az ideai kísérletek alapján most országosan akarják bevezetni az új kaszákat és megkezdik ezek nagyszámú gyártását, hogy megszabadítsák a magyar aratót attól az óriási erőfeszítéstől és megerőltetéstől, amit régebbi munkája jelentett.

A mohácsi városi gimnázium évkönyve.

Most jelent meg a mohácsi városi gimnázium évkönyve, amely 56 oldalon számol be az intézet elmúlt évi munkásságáról.

Az évkönyv vezető helyen búcsuztatja el néhai dr. Margitay Lajos polgármestert, aki annyi lelkesedéssel és odaadással dolgozott annakidején azon, hogy itt a végeken, nemzetiségi vidéken, a magyar kultúra új hajlékot kapjon. Az évkönyv szerint márványtáblával fogják emléket az iskolában megőrizni, de emléket szívében is őrzi a gimnázium minden tanégyezője.

Gaal Endre tanár az ideai tanév érettségizeti növendékeinek búcsuját írja le magkapó színekkel, majd az iskola rövid története s az intézet tanári személyzetének és munkaközének ismertetése következik. Ezután az iskolai év lefolyása, tanulmányi kirándulások, rendkívüli tárgyak, filmek, tanítás, iskolai ünnepélyek, ifjúsági egyesületek ismertetése következik.

Örömmel láttuk az iskolai felszerelés ismertető táblázatból, hogy ma már 43 336 P 40 fillér értékű felszerelése van az iskolának, amely bizony sok nehézséggel és küzködéssel indult el útjára s nagy kérdés volt mindig fejlesztése és felszerelése.

A tanulók érdemjegyeit mutató oldalakon nagy örömmel láttuk a sok vastagbetűs nevet, ami sok kiváló előmenetelű diákot mutat.

Érdekes számok sorakoznak az iskolai statisztika között. Így szívesen láttuk a szép benépesedést, ami igazolja a gimnázium létesítésének fontosságát. A tanulók anyanyelv szerinti tagozódásának rovata szerint 227 volt a magyar, 33 a német és egy horvát anyanyelvű. 216 növendék róm. katolikus, 1 görög katolikus, 14 református, 7 evangélikus, 3 görögkeleti és 20 izraelita vallású volt. Foglalkozás szerint a köztisztviselők és a kisiparosok gyermekei vezetnek 35—35 létszámmal, utána kisbirtokos és kiskereskedő következnek 27—27 szintén egyforma számmal, majd pap, tanár, tanító 20 szal, míg a többiek kisebb csoportokban más foglalkozású szülőket mutatnak.

Az iskola székhelyéről 137 növendéke volt az intézetnek, a vármegyéből 95, utána a legtöbb Somogy vármegyéből van, de képviselve volt Abaujtorna, Bács-Bodrog, Pest, Sopron, Szolnok, Tolna vármegye is és egy külföldi is. A vidékről bejárók száma aránylag nem nagy,

amennyiben összesen 27-en jártak be.

Az értesítő ezután a jövő évben szükséges könyveket, az iskolai internátust, majd a jövő évi tájékoztatót közli. Összeállítása Kuzmics Ferenc igazgató, tanügyi főtanácsos munkásságát dicséri.

— **Heckenberger Konrád felszólalása a felsőházban.** Múlt hét péntekén ülést tartott a felsőház és a kormány nép- és családvédelmi javaslatát tárgyalta. Az ülésen felszólt Heckenberger Konrád kormányfőtanácsos is, aki szerint a miniszter eddigi munkája csak alapozás volt, hogy arra felépítse a törvényt. Hangsúlyozta, hogy a szociális kiképzésre szükség van, mert a vidéki jegyzők között sokan vannak, akik hiányos szociális érzésűek.

— **Tanító jutalmazás.** Baranyavármege minden évben a nevelés és oktatás terén kiváló érdemeket szerzett tanítók között dicséret oklevelet és 100 pengő jutalmat oszt szíjjel. Az idén Mohácsról Declva Géza, belső rihi igazgató tanító kapta ezt a jutalmat, érdemes munkássága elismeréseképpen.

— **Új fogadalomtétel a Benedekrendi testvéreknél.** A mohácsi Benedekrendi testvérek szövetsége július 11-én megünnepelte szt. Benedek rendalapító emléknapját s vasárnap, július 14-én ünnepélyes fogadalomtételt rendezett. Az összes rendi tagok zászlóval a belvárosi iskolából ünnepélyesen felvonultak s a 10 órai szentmise alatt folyt le a végleges tagfelvétel, illetve fogadalomtétel. Miután minden új tag megválasztotta új rendi nevét és a fogadalomtevőt jelképező égő gyertyát elfújta és azt a felajánlási okmányba göngyöltve a fehér virágokkal díszített oltárra tette, Tihanyi János plébános a rend igazgatója a pannonhalmi főapát megbízásából felvette az új hat tagot a mohácsi oblata szövetség sorába. A helyi igazgató beszédjében figyelemztette az új tagokat, hogy a fogadalomtevőnek nyomában nagy benső átváltozásnak kell véghez mennie minden új rendi tagban és aki buzgón él a kegyelem eszközeivel, igen könnyen fog tudni rendi kötelezettségének eleget tenni. Fogadalmat tettek: Belvarac Pálné, Bertók Józsefné, Klaska Mátyásné, Lepold Katalin, Mink Jánosné és Nyul Istvánné. A fogadalmas tagok száma most már a nyolcvanas számot érte el. A benedekrendi testvérek igen sok áldásos munkát végeznek a városban.

— **Megjutalmazott tanító.** A nem magyarajkuak által lakott vidéken, a magyar nyelv tanításában legjobb eredményt elért tanítókat minden évben jutalomban részesítik. Az idén 128 tanító kapott elismerő oklevelet és pénzjutalmat, köztük, környékünkéről dr. Kirschner József nagynyárádi tanító.

— **Eljegyzés.** Folyó hó 15-én *Varga Mária*t eljegyezte *dr. Abod Imre* kir. rendőr s. fogalmazó.

— **Új magyar találmány: a műbors.** Egy budapesti vegyész, hosszas kísérletezés után feltalálta a műborsot, amely teljesen pótolja a rendes borsot s nemcsak a háztartásban, hanem huskonzerváláshoz is felhasználható. A műbors teljesen magyar növényekből készül s nemcsak háborus időre szóló pótszer, hanem később is teljes értékű fűszer lesz, amellyel az eddig külföldre küldött sok valutát megtakaríthatjuk.

— **Halálozás.** *Johannides Géza* Jankovich-Bésán gróf dunaszekcsői uradalmának ny. felügyelője, életének 75 ik évében, folyó hó 16 án elhunyt Halálát gyermekei *Martina Mihályné* szül. *Johannides Jolán* és *Johannides László*, valamint a *Nagy* és *Ungár* családok gyászolják. Te metése csütörtökön este 6 óra-
kor volt Dunaszekcsőn, mely részvét mellett.

Id. Reiner Ferenc sütőmester, életének 58 ik évében, folyó hó 16 án meghalt. Csütörtökön délután 5 óra-
kor a róm. kat. temető ravatalozójából, mely részvét mellett kísérték útolsó útjára. Halálát felesége szül. *Belágyi Irén*, gyermekei *iff. Reiner Ferenc*, *Reiner László* és *Reiner Ilona*, valamint *Predács* és *Jahoda* családok gyászolják.

— **A M. kir. Földművelésügyi Minisztérium** rendeleti uton szabályozta a burgonyaértékesítést az egész ország területén. A burgonya-
állításba a Belföldi Burgonyakereskedelmi Egyesülés (Budapest V. Gr. Tisza István u. 6 Telefon 18 28 70) is bekapcsolódik. Az egyesülés a vármegyék székhelyein vidéki eladó bizományszi szervezetet létesített.

A vármegye egész területét a Belföldi Burgonyakereskedelmi Egyesülés bizománysza látja el. Akinek tehát vagóntételben van szüksége burgonyára, az forduljon a vármegye székhelyén lévő Futura bizománysához, vagy kirendeltséghez, mint a Belföldi Burgonyakereskedelmi Egyesülés eladó bizománysához.

— **Eljegyzés.** *Kecskeméti Margit* Budapest és *Vida István dr.* Mohács, jegyesek.

— **Elveszett** egy zsebkész és egy töltőíron. A becsületes megtaláló, illő jutalom ellenében, adja le lapunk kiadóhivatalában.

Aki kézírását beküldi

Zsombok Zoltán írónak, érdekes grafológiai kidolgozást kap önmagáról, jelleméről, tehetségéről, vagy másról, akinek kézírását beküldi.

Utbaigazítást nyer terveire, ötleteire és tanácsot kap lelki és üzleti céljaira, problémáira.

Részletes levélben fejt ki mindenkinek lehetőségeit és a megoldások módjait olyan ügyekre, tervekre, ötletekre és kérdésekre, melyek természetesen és emberileg elérhetők.

A rádióból is ismert író tanácsainak azonnal hasznát veheti. Egy ilyen grafológiai kidolgozás a modern írásfejtés tudományos eredménye és elveti a babonák korából megmaradt jövendőlés frázisait.

A válasz díját Ön szabja meg: tetszés szerinti összeg postabélyegeken és címzett bélyeges válaszboríték mellékelendő.

Cím: Zsombok Zoltán, Budapest, 62. Postafiók 46.

— **Az Iparoskörben** minden szombat és vasárnap este családi összejövetel és tánc.

— **A orosz gyerekek akciógyűjtői felhívása.** A orosz gyermekek nyaralattása részére gyűjtő hőlgyeket felkérlik, hogy az adományokat mielőbb hozzák be a frontharcos székházba és számoljanak el.

— **Felvétel a Diákok Házába.** A Diákok Háza Egyetemi és Főiskolai Diákothon, (a „Pro Christo“ Magyar Evangéliumi Ker. Diákszövetség internátusa) barátságos, meleg otthon nyújt a fővárosban tanuló diákságnak. Az 1, 2, 3 és 4 személyes szobákban kívül társalgó, tanuló, tornaterem, stb. áll a lakók rendelkezésére. Központi fűtés, kád- és zuhanyfürdő. A szobák árai havonként 10—24 pengő között vannak, mely összeghez minimális fűtési és fűrdési díj járul. Felvételi kérvényeket július végéig kell beadni. Részletes tájékoztatást kérésre küld az intézet vezetősége: Budapest, VII., Hársfa u. 59/b

— **Gyümölcs-csomagok feláru szállítása.** A kereskedelmi miniszter az idén is bevezette a gyümölcs-csomagok kedvezményes szállítását. Az u. n. filléres csomagok fele annyiba kerülnek, mint a rendes csomagok. Kézbesítésükért is csak a fele díjat számítja a posta.

— **Három gyermeke van — nem kapott lakást.** Panaszt kaptunk, amelyet az illetékesek figyelmébe ajánlunk. Egy tisztviselőt helyezték Mohácsra, aki lakást keresett. A lakást meg is kapta volna, amikor azonban a háztulajdonos megtudta, hogy három gyermeke van, akkor kijelentette, hogy nem adja oda a lakást. Az így lakás nélkül maradt tisztviselő lelki állapotát mindenki elképzelheti magának s ugyanakkor azt is, hogy mennyire lelkesednek majd mások, ha az egyke ellen szónokolnak s ugyanakkor nincs törvény és nincs rendelkezés, hogy ily esetben a háztulajdonost meg lehessen büntetni.

— **A bevonultak magánjogi kötelezettségei.** A kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében a bevonultak eddig fennálló végrehajtási kedvezményeit, visszatérésük után egy hónappal meghosszabbítja, azonkívül lehetővé teszi, hogy a végrehajtás alatt álló tárgyakat, hatóság közbenjötté nélkül eladhassák és a befolyt ár 30%-ával szabadon rendelkezhetnek. A rendelet a védett gazdáknak is új előnyöket nyújt.

— **Családi háború.** *Fröhling József* püspökpusztai gazdasági cseléd, különváltan élt feleségétől. Megtudta, hogy felesége a mohácsi Rosenthal féle téglagyárban dolgozik s itt is lakik, de azt is megtudta, hogy *Petre István* napszámossal állt össze. Fröhling eljött a feleségéért, itt aztán verekedésre került a dolog közte és Petre között, amelynek során Petre egy karóval megverte. Az eljárás megindult.

— **A mezőgazdasági munkaszünet további felfüggesztése.** A földmívelési miniszter a fészaporodott mezőgazdasági munkálatokra való tekintettel, augusztus hó 25-ig meghosszabbította a vasárnapi munkaszünet felfüggesztését.

— **Letartóztatás fizetési esz-
közrel való visszaélés miatt.** A budapesti valutaügyszétséghez feljelentés ment, hogy *Sztankovits Dániel* mohácsi lakós, a jugoszláv hajózási ügynökség altisztje, valutával kereskedik és külföldre juttat. A feljelentést a mohácsi rendőrkapitánysághoz tették át kinyomozás végett. A rendőrség *Sztankovicsot* a Duna parton elfogta, aki bevallotta, hogy 12.500 dinárt és 1400 P t akart egy hajóval Jugoszláviába eljuttatni. A rendőrség *Sztankovicsot* előzetes letartóztatásba helyezte és felkísértette Budapestre a valutaügyszétséghez. — A rendőrség tekintettel arra, hogy az ügy még nyomozás alatt áll, további felvilágosítást nem adott. Mint más uton értesülünk azonban, *Sztankovics* több mohácsi kereskedőt és iparost is megnevezett, akikről állítólag dinárt vett. Ezek azonban tagadják és a szembesítések sem vezettek eredményre.

— **A Sajtókamara és a címkorság.** Az Országos Magyar Sajtókamara igen dicséretre és követésre méltó rendszert vezetett be. Hivatalos lapjában felhívta az összes tagokat, hogy akár írásban, akár személyes érintkezésnél mellőzzék a címeiket és az ezekkel szokásos egyéb „méltóztassék, kegyeskedjék, alázatos tiszteletem stb“ kifejezéseket. Bár úgy a Kamara elnöke, mint főtitkára méltóságos úr, ezentúl csak „Elnök úrnak“ „Főtitkár úrnak“ szólítandók. Nagyon szép lenne, ha ezt máshol is bevezetnék, mert néha igazán elveszünk már a különféle címekben.

— **Teljesen megszűntek a hajókorlátozások.** A MFTR igazgatósága közli, hogy az eddig fennállott személyhajó korlátozás teljesen megszűnt s most már ismét indul a pénteki MFTR hajó is Budapestről, következőképpen másnap, szombaton Mohácsról is indítják felfelé.

— **Emelkedik a pótdadó és a villany.** A városháza most állítja össze a jövő évi költségvetést. A város vezetősége igen súlyos feladatok előtt áll. Egyrészt a drágaság, a napszámberék, másrészt a sok megoldásra váró feladat s ugyanakkor a kevés fedezet okoznak nagy gondokat. Az eddiek szerint a nagyobb munkák között beállítják a fűtővonal uttestének átépítését, ami 170 ezer pengős költséget jelent. Ezt a város tíz éves törlesztéssel oldja meg. Ugyanakkor sok gyalogjáró kiépítése is már elhalaszthatatlan s még sok kisebb-nagyobb kiadás fedezetét kell megtalálni. Az eddiek szerint feltétlenül fel kell emelni a pótdadót, legalább két százalékkal s felemelik a villanyvilágítás díját is fél fillérrel, 65-ről 7 re, hogy fedezetet kapjanak a sok kiadásra. A gazdáknak viszont vigasztaló, hogy a mezőrendőri díjat 16%-ra csökkentik le. A költségvetés egyéb hireire még visszatérünk.

— **Augusztus 31-ig nem óvatolják a váltókat.** A hivatalos közlöny a kormány rendeletét közli, amely a váltók óvatolását, tekintettel a rendkívüli viszonyokra, augusztus hó 31-ig nem teszi kötelezővé.

ANYAROSZOT, kőrishogarat és minden más GYÓGYNÖVÉNYT a legmagasabb napi áron VÁSÁROL

Dr. MIKLÓS gyógynövény-
kereskedés, Budapest, V., Vilmos-
császárt 6. Tel. 380-577.

— **18 éven aluliak és a nyilvános helyiségek.** Az illetékes hatóságok figyelmeztetik a szülőket arra a fennálló rendelkezésre, hogy 18 éven aluliak vendéglőben, kávéházban s más nyilvános helyiségben szeszes itallal nem szolgálhatók ki s nem is táncolhatnak. A hatóság az utóbbi időben több ízben megfigyelte, hogy ezt a rendelkezést nem tartják be. A tulajdonosnak igen kényelmetlen erre figyelmeztetni vendégeit, azért ezen az uton ajánljuk a szülők figyelmébe s megjegyezzük, hogy amennyiben ezek után is megtörténik, a hatóságok eljárást indítanak és megbüntetik őket és a tulajdonost is.

— **Aki eltette a talált pénztárcát.** A rendőrség bizalmas jelentés alapján megtudta, hogy *Lázár József* mohácsi bádógos segéd egy pénztárcát talált s azt nem szolgáltatta be. A megindított nyomozás során *Lázár* beismerte tettét. A pénztárca *Schulzeis Jakab* mohácsi szigeti lakosé volt, aki elvesztését be is jelentette. A pénz nagyjából részben megvolt, az eljárás lopás miatt megindult *Lázár* ellen.

— **Találtatott egy db. szalvetta.** Igazolt tulajdonosa a rendőrkapitányságon jelentkezett.

— **Felszámolják az életkeptelen egyesületeket.** A belügyminisztériumban intézkedés készül, hogy az összes egyesületeket felülvizsgálják abból a szempontból, hogy életképesek-e? Azokat az egyesületeket, amelyek taglétszáma csekély, vagy pedig a tagok nem fizetik a tagsági díjakat, felszámolják. A belügyminisztérium elvbén elhatározta, hogy az egyesületek anyagi támogatását is szigorúbb alapra helyezi és csak olyan egyesületek támogatását engedélyezi a városoknak, amelyek feltétlenül kulturális, vagy közérdekű célokat mozdítanak elő. A belügyminisztérium intézkedését feltétlenül helyeselni lehet, mert nálunk nagyon sok az olyan egyesület, amelyre közérdekből nincs szükség s csak pénzeket von el a polgárságtól, amelynek más-más sokkal fontosabb feladata lenne.

— **Anyakönyvi bejegyzések** 1940. július 12 toi, július 19-ig.
Születések: Brandt János, Ein-
viller Ilona.

Házasságkötések: Terner János és Pápics Rozália, Kockás János és Kovács Mária, Mihálovics Péter és Kosztics Julia.

Halálozások: Benács Ágnes 45 éves, Király Imre 38 éves, Reiner Ferenc 57 éves.

**HIRDESSEN a
Mohácsi Hirlapban.**

— Felhívjuk a szőlősgazdák figyelmét, hogy pótérzégdíjgyeiket a városi kertészlakban (Mező utca) folyó hó 21-én, vasárnap délelőtt 8 órától 12 óráig és délután 1 órától 8 óráig annál is inkább vegyék át, mert az át nem vett jegyeket a fennálló rendelkezések értelmében a földművelésügyi minisztériumhoz vissza kell terjeszteni.

— Nincs fa! Akinek mostanában fára volt szüksége, meglepetve hallotta a kereskedéseken, hogy nincs fa. A meglévő készleteket igénybevétték, ujakat pedig a kereskedők nem kaptak. Érdeklődtünk a baj oka iránt s azt a felvilágosítást kaptuk, hogy szállítási nehézségek miatt van fennakadás, mert fa van elég. Nagyon jó lenne, ha a hatóságok is a kereskedelem segítségére lennének, mert a kisemberek száza ott vásárolnak, amennyiben nincs pénzük ahhoz, hogy egész évre ellássák magukat fával.

— Halálos gyermekbaleset Püspökpusztán. A püspökpusztai gazdasági kisvasut mellett játszott *Salgó Katalin* egyéves kislány. A löfogató vonat a kislányt elütötte, aki súlyos sérüléseket szenvedett. Kihívták a bajai mentőket, akik a kislányt magukkal vitték, de az utközben meghalt. A vizsgálat megindult, hogy terhel-e valakit felelősség a kislány haláláért?

— Pályázat szülész női állásra. Mohács megyei város polgármestere a vármegye hivatalos lapjában pályázatot hirdet a bábai állásra. A kellően felszerelt kérvényeket augusztus 15-ig kell benyújtani a város iktatóhivatalában.

— Szédélgés cipőjavítással. A nagygyarádi csendőrség nyomozást folytat *Fáy János* odavalósi cipész ellen, aki cipőket, papucsokat s más lábbelit vitt át javításra. Erre a munkára előleget is vitt föl, azonban a cipőket nem javította ki, hanem ott voltak lakásán, ahol a csendőrség lefoglalta. *Fáy* bevallása szerint Mohácsról, Németbólyról, Liptódról és Hercegtöttösről kapott cipőket és előlegeket. A kárvallottak jelentésk kárukat a nagygyarádi csendőrségnek.

— Nem merete a 400 pengőt ellopni, csak nyolcat. *Csatai Lajos* mohácsi szigeti földműves feljelentést tett, hogy Homorud 50. sz. tanyájából ismeretlen tettes mintegy 8 P pengzt és kisebb tárgyakat vitt el, amíg ők dolgoztak. Ugyanakkor szédobált mindent a lakásban. A csendőrség kinyomozta, hogy a tettes *Gyafsa István* mohácsi szigeti, Homorud 80. szám alatti lakos volt. *Gyafsa* bevallotta, hogy amíg *Csataiék* távol voltak, bemászott az ablakon és a lakásban pengzt keresett. Egy pengztárcában 4 darab 100 pengőt talált, azonban ezt a nagy összeget nem merete ellopni, csupán a kisebb pengztárcákban volt 8 pengő és néhány fillért és a kisebb tárgyakat vitte el. Az eljárás megindult ellene.

— Felakasztotta magát. *Lambert György* somberekai földműves, lakásának padlásán felakasztotta magát. Hozzátartozói már csak holtan találták rá. Tettének oka ismeretlen.

— Takarmány bejelentési kötelezettség. A kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében mindenki, akinek ideai szénatermése meghaladja a szükségletet, köteles ezt bejelenteni. Ezenfelül bejelentési kötelezettség alá esik a takarmányszalmának 200 mázsát és az alomszalmának 400 mázsát meghaladó mennyiségének bejelentése.

— A méz legmagasabb ára. Az árkormánybiztos a méz legmagasabb árát viszonteladók részére 1 P 60 fillérben, fogyasztóknak termelőtől 2 P-ben, míg a kiskereskedői árat 2 P 40 fillérben állapította meg.

— Nem adnak többé lugkövet háztartásoknak. A kormány rendeletet adott ki, amely a lugkövet kivonja a szabadforgalomból s csak ipari, vagy tudományos kísérleti célokra engedélyt árusít. A rendelet október 1-én lép hatályba.

SPORT.

A bajai alosztály csapatainak helyezése:

1 Nagymányok	20 14 3	3 61:28 31
2 Bácska	20 14 1	5 38:26 29
3 Dombóvár	20 13 2	5 48:30 28
4 Bajai SE	20 11 5	4 43:34 27
5 Bonyhádi TK	20 24	7 33:43 22
6 Bajai Turul	20 8 4	8 42:48 20
7 Bácsalmás	20 8 2	10 40:33 18
8 Bajai MTE	20 7 3	10 20:42 17
9 Tolna m. SE	20 6 2	12 36:50 14
10 Mohács	20 6 2	12 26:55 14
11 Bonyhádi ZTE		visszalépett.

SPORTHIREK.

Mint mult számunkban már röviden jeleztük, az MTE július 28-án rendezti a folyambajnokságot. Indulás délután fél 3 órakor lesz a kishajó indulási helyéről a rajthelyhez, a sokac rév szigeti oldalához. Cél a partfürdőnél. Utána fél 4 órakor ifjúsági 100 m-es hát-, mell- és gyorsuszás, azonkívül 100 m-es gyorsuszás kezdőknek. Jelenkezni lehet Ritter Jenő és Hohner Józsefnél. Határidő: július 27.

Gyermekuszóverseny a Dunaszodában. Az MTE gyermekversenyét augusztus 4-én vasárnap délelőtt 9 órakor tartja, amire nevezéseket felvesz az intézőség.

Az MTE vezetősége az ősze meginduló bajnokságba nevezte az I. és II. csapatot is. Ifjúsági csapatot nem neveztek, mert ezek a játékosok a leveinte bajnokságban vesznek részt.

Az MTE vezetősége Berta Józsefet, Karácsonyi Jánost, Német Józsefet és Kányó Imrét felterjesztette a szövetséghez érem jutalmazásra, mert ezek a játékosok 100 mérkőzést játszottak az MTE színeiben. Külön kiemelték Karácsonyi, aki még büntetve sem volt.

Vasárnap délután 5 órakor az MTE megkezdja a tréningeket és kéri a játékosokat, hogy jelenjenek meg.

Felelősszerkesztő:

BÁN ANDRÁS

Laptulajdonos és kiadó:

FRIDRICH OSZKÁR

Fridrich Oszkár könyvnyomdája, Mohács.

Füüdőkezelőnt és molnártanoncot

felvesznek a TONHAISER malom tulajdonosai. Bővebbet a malomban.

Ha bérautóra van szüksége jutányosan szállít **Béregi András** Kossuth Lajos utca 56. Telefon 210 szám.

A légvédelmi előírásnak megfelelő **fecskendők és vizeztartályok** kaphatók **HEMRICH OTTÓ** bádognál.

Féregirtásokat

jótállással, cíanozással vállalkunk. Forduljon bizalommal hozzánk teljes diszkréció Első Pécsi Féregirtó vállalat, Pécs Teréz u. 13. Telefon 11-30. Kérjük a helyiségek méreteit (hossz, szél, magasság) megadni.

Piaci árak: a szerdai heti piacon:
Buza — — 21.50 P
Zab — — 19.50 P
Rozs — — 16.50 P
Árpa — — 18.— P
Tengeri m. — 25.— P

Hirdetmény.

Somberek község vadászati joga 1940. július hó 28-án, délelőtt 9 órakor legtöbbet ígérőnek 12 évre haszonbérbe lesz adva. Községi előljárással.

Különbejáratu butorozott szoba, fürdőszobával kiadó. Széchenyi tér 13.

Bakács utca 6. számú ház eladó.

Nehéz ma hitelezni a kereskedőnek, mert készpénzért vásárol, de

mindenkit, aki hitelképes Mohács legjobb kereskedői

6 HAVI HITELRE

szívesen kiszolgálják, ha a

„HITELFORRÁS“ BEVÁSÁRLÁSI SZERVEZET

tagja, mert a szervezet a vevő helyett kifizeti a kereskedőt.

Jelentkezni lehet Szt. Háromság u. 5. szám. Telefon 88.

Arany beváltás

Ezüst beváltás

FIGYELEM!

Órát, arany-ezüst ékszer a legolcsóbban vehet.

TÖRT ARANYAT, ezüstöt a legdrágábban adhat el

PÁNCSITSNÁL

Mohács Ujváros háza.

Javitást, vésést gyorsan és olcsón személyesen készítenek. Ugyanott a világhírű **Tungstram égő, osillár, rádió és villanszerelési anyag** kaphatók.

FUTOR és PEKK!

ELVÁLASZTHATATLANOK

Adagoljuk mindlg együtt és pedig 4 rész Futor — 1 rész Pekk, mert:

FUTOR

adja az alapot a csontképződéshez. Futor az állati szervezet építőköve - alapja.

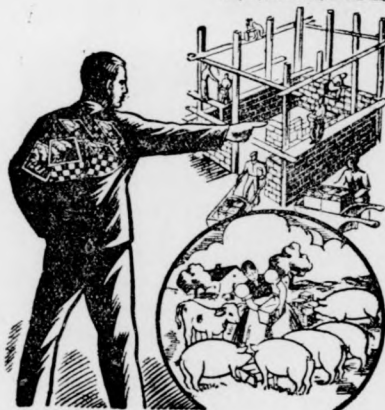
Futor a legtisztább, finomörlésű anyag, bélbántalmakat nem okoz.

PEKK

irányítja a Futor felhasználásával a csontképződést.

Pekk az állati szervezet felépítésének építőmestere.

Pekk biztosítja a drága takarmány jobb kibasznlását — tehát az olcsó és gyors hizlalást.

Állandóan kapható: Bauer Károly, Balogh Pál, Csallós Vilmos, Glancz Lajos Illés Sándor, Mohai János, Poszt János, Kolos Béla, Kubatov György, Sümegi Imre, Zsuzsits István, Pap József, Moser és Baumhulczler, Vtéz Tóth Sándor és Strancinger Sándor cégnél.